

Endringsforslag i litteratur, hjelpemidler og læringsutbytte.

I dette skjemaet fyller du inn eventuelle endringer du ønsker å foreslå, med virkning fra og med **HØSTEN 2015**. Husk at totalt antall sider i hovedlitteraturen må være innenfor sidetallsnormen: maksimalt 400 sider for emner 1.-3. studieår og 600 sider for emner på 4.-5. studieår.

Forslag som overstiger sidetallsnormen utover det rimelige vil ikke bli vedtatt av PMR.

For at studieårsansvarlig skal innstille forslag til endringer må antall sidetall i hovedlitteraturen påføres skjemaet.

Skjemaet må returneres til Christine Skogrand Havgar innen **1.november 2016** på e-post: a.b.strandset@jus.uio.no (skjemaet kan også leveres direkte til Infosenteret, via post eller internpost)

Emnekode: JUS 2111	Fagområde: Statsforfatningsrett
Navn på ansvarlig faglærer: Benedikte Moltumyr Høgberg	
Forslag til endring i hjelpemidler: Ingen	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet): Det foreslås at dagens hovedlitteratur gjøres til hovedlitteratur alternativ 1. Forslag til nytt alternativ 2 til hovedlitteratur er følgende: a) Benedikte Moltumyr Høgberg, Statsrett kort forklart, Universitetsforlaget 2013 (122 s.) b) Dokument 16 (2011-2012) Rapport fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven, kapittel 9-10, 12-15, 19-20, 23, 24.1-24.3, 26, 40-41. Fremstillingen av SP og ØSK er ikke en del av pensum. (83 x 2 s.) c) Fredrik Sejersted, Grunnlovens funksjon i de nordiske land, Tidsskrift for Rettsvitenskap 2014 s. 535-562 (27 sider) d) Eirik Holmøyvik, Tolkingar av Grunnlova I: Tolkingar av Grunnlova – Om forfatningsutviklinga 1814-2014 (red. Eirik Holmøyvik), s. 11-31 (unntatt punkt 6), Pax Forlag 2013 (15 s.). Alternativt finnes samme artikkel i Eirik Holmøyvik og Dag Michalsen, Lærebok i forfatningshistorie, Pax Forlag 2015, kapittel 2 s. 49-62.	
Tilleggslitteratur: Johs Andenæs og Arne Fliflet, Statsforfatningen i Norge, 9. utg., Universitetsforlaget Oslo 2004. Eirik Holmøyvik (red), Tolkingar av grunnlova – Om forfatningsutviklinga 1814-2014, Pax Forlag Oslo 2013. Mads Andenæs og Eirik Bjørge, Menneskerettene og oss, Universitetsforlaget Oslo 2012. Vibeke Blaker Strand og Kjetil Mujezinovic Larsen, Menneskerettigheter i et nøtteskall, Gyldendal Oslo 2015. Jørgen Aall, Rettsstat og menneskerettigheter, 4. utg., Fagbokforlaget Bergen 2015.	

Eivind Smith, Stat og rett, Artikler i utvalg 1980-2001, Universitetsforlaget Oslo 2002.
Benedikte Moltumyr Høgberg, Grunnloven § 97 etter plenumsdommen i Rt. 2010 s. 143 (Rederiskattesaken), Tidsskrift for Rettsvitenskap 2010 s. 694-744.
Jens Edvin Skoghøy, Forbud mot tilbakevirkende lovgivning, Lov og Rett 2011 s. 255-282.
Eivind Smith, Grunnloven § 97: En eller to hovedregler? Lov og Rett 2013 s.488-499.
Eivind Smith, Høyesterett og folkestyret, Universitetsforlaget Oslo 1993.
Eirik Holmøyvik, Årsaker til utviklinga av prøvingsretten i Noreg og Danmark, Tidsskrift for Rettsvitenskap 2007 s. 718-779.
Anine Kierulf, Rettsstatens overnasjonale vending: Den andre prøvingsretten, Nytt Norsk Tidsskrift 2009 s. 256-277.
Eivind Smith, Norges Høyesterett – en «konstitusjonsdomstol»? Festskrift til Jens Peter Christensen, DJØF, København 2016 s. 681-702.
Inger-Johanne Sand, Konstitusjonelle dilemma: Mellom kontinuitet og forandring, og mellom demokrati, europeisering og internasjonalisering, Lov, Liv og Lære – Festskrift til Inge Lorange Backer, Universitetsforlaget Oslo 2016, s. 431-445.
Dag Michalsen, Grunnlovens nye verdiparagraf § 2, Tidsskrift for Rettsvitenskap 2014 s. 206-234
Michel Rosenfeld and Andras Sajó, The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law, Oxford University Press, 2012, pp. 1-25.
Tom Ginsburg, Fordelene ved evolusjon i en revolusjonær tidsalder - Norges varige grunnlov i et komparativt perspektiv. Nytt Norsk Tidsskrift, 03/2014 s. 225-237.
Dieter Grimm, The Achievement of Constitutionalism and its Prospects in a Changed World, The Twilight of Constitutionalism (ed Petra Dobner/Martin Loughlin), Oxford University Press, Oxford 2010, pp. 3-22.

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Se tilleggslitteratur over.

Forslag til endring i fagbeskrivelse: Forslag til ny fagbeskrivelse:

Faget behandler de grunnleggende regler om våre tre statsmakter og de grunnleggende regler om våre tre statmakter, deres oppgaver, deres rettslige forhold til hverandre og deres kompetanse overfor enkeltindivider og andre private aktører. Sentralt for faget er hvilken kompetanse som ligger til henholdsvis den lovgivende, den utøvende og den dømmende makt, samt de metodiske særtrekk som gjør seg gjeldende ved tolkningen av konstitusjonelle regler. Grunnlovens rettigheter til vern om individene setter særlige skranker for kompetansen til alle de tre statsmakter, og reiser videre spørsmål om domstolenes rolle, funksjon og kompetanse som håndhever av grunnlovsrettigheter.

Konstitusjonelle rettsregler vil i noen grad legge bånd på og føringer for den politiske handlefriheten. Fagets nære tilknytning til de politiske beslutningsprosesser gjør derfor at en viktig

læring ligger i å belyse forholdet mellom rett og politikk. Faget grenser også til flere andre fag på rettsstudiet, herunder rettskildelære, examen facultatum og rettsfilosofi, folkerett, internasjonale menneskerettigheter, forvaltningsrett og EØS-rett.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Studenten skal ha god forståelse av:

- Konstitusjonen og endring av konstitusjonen
- Statsrettslig metode, tolkning av Grunnlovens tekst og forholdet til internasjonal rett
- Hovedreglene om statsmaktenes oppgaver og kompetanse
- Hovedreglene om kontroll med statsmaktene (parlamentarisme, opplysningsplikt, riksrett, domstolskontroll mv.)
- Hovedtrekk i samtlige rettigheter som følger av Grunnloven, begrensning av grunnlovsrettigheter og grunnlovsrettighetenes forhold til internasjonale menneskerettigheter
- De nærmere reglene om kravet til lov og dom på strafferettens område, til vern om ytringsfrihet, om eiendomsrett, mot tilbakevirkende lover og mot diskriminering
- Konstitusjonens grenser (konstitusjonell nødrett m.v.)

Studenten skal ha kjennskap til:

- Hovedtrekkene i konstitusjonell historie etter 1814, herunder også bakgrunnen for grunnlovsreformen i 2014
- Hovedtrekkene i de ideologier og det idegrunnlag som statsmaktenes kompetanse og menneskerettighetene bygger på
- Hvordan andre land har tilnærmet seg sentrale statsrettslige problemstillinger (komparative hovedlinjer)

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere, drøfte og løse rettsspørsmål i statsforfatningsretten

- Formulere og formidle kunnskap om statsrettslige problemstillinger
- Gjennomføre rettspolitiske vurderinger av statsrettslige problemstillinger

Totalt antall sider hovedlitteratur:

Alternativ 1: Ca 450-500 sider.

Alternativ 2: Ca 330-360 sider. Merk: Kapitlene i Dokument 16 utgjør totalt 83 sider, men sidene i Dokument 16 består av 2 spalter og inneholder mellom 800-900 ord pr side. Det er mer enn dobbelt så mye som en alminnelig bokside. 83 sider i denne rapporten tilsvarer derfor minst 170 alminnelige læreboksider.